

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.III.37.629/2013/.szám

A Kúria a dr. Fahidi Gergely ügyvéd (.....) által képviselt(.....) I. rendű és a dr. Hegymegi-Barakonyi Zoltán ügyvéd (Baker and McKenzie Ügyvédi Iroda (.....) által képviselt II.rendű felperes neve(II.rendű felperes címe) II. rendű felperesnek a dr.jogtanácsos által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen fogyasztóvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. április 11. napján kelt 24.K.28.750/2013/2. számú jogerős ítélete ellen a II. rendű felperes által 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t

A Kúria a Fővárosi Közigazgatósági és Munkaügyi Bíróság 24.K.28.750/2013/2. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. rendű felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 70.000 /hetvenezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s :

Az I. rendű felperes 2009. március 13-án kelt beadványában reklámfelügyeleti eljárást kezdeményezett aKft. és a II. rendű felperes által működtetett élelmiszer áruházakban közzétett dohányreklámok miatt. A alperes neveKözép-magyarországi Regionális Felügyelősége a 2009. május 19. napján kelt KMF-4228-6/2009. számú határozatával a II. rendű felperest 10.000.000 forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta és egyben kötelezte a jogsértő állapot megszüntetésére az általa üzemeltetett szupermarketben tapasztalt jogsértések miatt. A másodfokú hatóság a 2009. augusztus 7. napján kelt HAJ-2622-3/2009. számú határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatva az I. rendű felperes kérelmét elutasította és a jogsértő állapot megszüntetése érdekében hozott kötelezést mellőzte. Az I. rendű felperes kereseti kérelme alapján a Fővárosi Bíróság az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásra kötelezte. Az alperesi beavatkozó (jelen perben II. rendű felperes) felülvizsgálati kérelme folytán eljárta Legfelsőbb Bíróság a 2011. október 10. napján kelt Kfv.VI.38.181/2010/5. számú ítéletében a jogerős ítéletet eltérő indokolás mellett hatályában fenntartotta.

Budapest Főváros Kormányhivatala mint elsőfokú hatóság a 2012. március 5. napján kelt V-O-001/776/4/2012. számú határozatában a II. rendű felperest 1.000.000 forint fogyasztóvédelmi bírsággal sújtotta. A másodfokú hatóság a 2012. június 6. napján kelt HAJ-01423-5/2012. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Az alperes határozatát az I. és a II. rendű felperes is keresettel támadta meg.

Az I. rendű felperes keresetében az alperes határozatának hatályon kívül helyezését és a fogyasztóvédelmi hatóság új eljárásra kötelezését kérte. Hivatkozott arra, hogy egy-egy konkrét üzlet esetén az üzlet címe jelöli ki az eljáró hatóság illetékességét, ezért az elsőfokú hatóságnak nem volt hatásköre az országos

reklámkampány elbírálására. Az I. rendű felperes szerint az elsőfokú hatóság nem derítette fel a tényállást, mivel nem állapította meg a vizsgálat alá vont reklám méretét, nem kérte be azok eredeti példányát és ezt a másodfokú hatóság jogsértő módon minősítette jogszerűnek. Meg sem kísérelte a reklámozótól beszerezni a vitatott reklámot, ahogy az alapeljárásban sem tette meg, és így az eljáró hatóságok megsértették a Legfelsőbb Bíróság ítéletében foglalt megismételt eljárásra vonatkozó kötelezést is. Hivatkozott arra, hogy a reklám eredeti példánya az elsőfokú hatóság birtokában van, azt a Fővárosi Bíróság előtt folyamatban volt másik perben be is csatolta. Álláspontja szerint a reklámok lemérésével aggály nélkül megállapítható, hogy csupán egyetlen cigarettás box esetében is közel háromszorosán lépte túl a reklámozó az A/5 mérethatárt, a rendelkezésre álló fényképfelvételek alapján pedig az arányosítás könnyen elvégezhető. Vitatta a bírság mértékének jogszerűségét is.

A II. rendű felperes keresetében a Pp. 339.§ (2) bekezdés q) pontja és a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 50.§-a alapján az alperesi határozat megváltoztatását akként, hogy a bíróság a bírság összegét mellőzze vagy annak összegét jelentős mértékben csökkentse tekintettel arra, hogy a mérlegelés jogszabálysértő volt, az alperes a rendelkezésére álló enyhítő körülményeket figyelmen kívül hagyta. A II. rendű felperes a per során kifejezetten akként nyilatkozott, hogy a közigazgatási eljárásban az alperes a bizonyítást teljes körűen lefolytatta és ez alapján feltárta, hogy nincs meg az eredeti reklám, a tényeket pedig csak az alapján lehet megállapítani. Hangsúlyozta, hogy nem a II. rendű felperes miatt nem került rögzítésre a reklám mérete, továbbá kiemelte, hogy a Legfelsőbb Bíróság szerint a reklám méretét nem is kell rögzíteni, ezért a jogsértést az alapjául szolgáló tények hiányában a megismételt eljárásban nem lehetett megállapítani. Álláspontja szerint az arányosítás is csak feltételezés lenne, az alapeljárásban kellett

volna rögzíteni a reklám méretét, most már azt nem lehet megtenni és így nem is lehet vélelmezni a jogsértést. Hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint a fényképfelvételek nem alkalmasak az arányosításra, mivel azokat manipulálni lehet.

Az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes keresetét megalapozottnak, a II. rendű keresetét alaptalannak értékelte, ezért az alperes HAJ-01423-5/2012. számú határozatát - az elsőfokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú közigazgatási hatóságot új eljárásra kötelezte. A II. rendű felperes keresetét elutasította.

Ítéletének indokolásában a Ket. 50.§ (1) és (6) bekezdésére, 109.§ (4) bekezdésére, 121.§ (1) bekezdés f) pontjára, az Fgytv. 47.§ (1) bekezdés i) pontjára és (4) bekezdésére, továbbá a Pp. 339/B.§ -ára hivatkozott. Rámutatott arra, hogy az alperesi hatóság határozatának jogszerűségét a Pp. 215.§-ában előírtakra tekintettel - a felperések kereseti kérelmének keretei között - vizsgálta felül akként, hogy a jelen bírósági felülvizsgálat terjedelme és korlátai tekintetében nem csak a megismételt eljárásban hozott határozat és az azt támadó keresetben foglaltak, hanem a bíróság új eljárásra kötelező ítéletében előírtak is meghatározóak, mivel a Legfelsőbb Bíróságnak a megismételt eljárásra vonatkozó kötelezése alapján állapítható meg, hogy mire nézve és milyen körben volt köteles az alperes a megismételt eljárásban bizonyítást lefolytatni. E kérdés eldöntése előfeltétele volt a felperések által hivatkozott további jogsértések felülvizsgálatának is. Megállapította, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.VI.38.181/2010/5. számú ítélete alapján az alperes határozata a jogalap tekintetében elbírálásra került, az I. rendű felperes kérelmében foglaltak közül egy jogsértést állapított meg, a gazdasági reklámtevékenység alapvető feltételeiről és egyes korlátairól szóló 2008. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Grtv.) 19.§ (5) bekezdésében meghatározott mérethatár megtartására vonatkozóan pedig az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte, előírva e körben, hogy mely bizonyítékokat kell az alperesnek

beszereznie.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló közigazgatási iratok, valamint az alperesi határozat indokolása alapján megállapította, hogy az alperes a megismételt eljárásban a bíróság iránymutatásának nem tett eleget, ezért a megismételt eljárás folyamán hozott határozat nem felel meg a Ket. 109.§ (4) bekezdésében foglaltaknak. A Legfelsőbb Bíróság ítélete alapján a bíróság osztotta a felek álláspontját abban, hogy a fényképfelvétel mellett a megismételt eljárásban eljáró fogyasztóvédelmi hatóságnak az eredeti reklámot is be kell szereznie, mivel a legfelsőbb Bíróság a fényképfelvétel figyelembevételét ahhoz a feltételhez kötötte, hogy a mérethatárok betartásának vizsgálata során csak abban az esetben használható fel, ha méretarányos, márpedig a fényképfelvétel méretarányos volta - tekintettel arra, hogy az eredeti reklám mérete az alapeljárásban nem került rögzítésre - az eredeti reklám hiányában nem állapítható meg, beszerzése mindenképpen indokolt. Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy az eljáró hatóság azon túlmenően, hogy felhívta a II. rendű felperest az eredeti reklám egy példányának becsatolására, egyéb bizonyítási eljárást nem folytatott le, hanem a felhívás sikertelenségébe belenyugodva a fényképfelvétel méretarányos voltát meg sem kísérelte megállapítani, továbbá az eredeti reklámot más forrásból - így az I. rendű felperes által hivatkozott ügyből a reklámozótól vagy esetleg a reklámot nyomtató nyomdától - meg sem kísérelte beszerezni, illetőleg annak méretére vonatkozó információkat kérni, hanem határozatot hozott az ügyben a méret vizsgálatára vonatkozó bírósági ítéletben foglaltakat nem teljesítve. Hangsúlyozta az elsőfokú bíróság, hogy a Legfelsőbb Bíróság ítéletében foglalt bizonyítási eljárást az alperesnek le kell folytatnia tekintettel arra is, hogy az eljárási jogszabályok többszöri módosítását követően sem változott az a rendelkezés, hogy a megismételt eljárásra vonatkozó utasítás megtartása a hatóságok részére kötelező.

Az I. rendű felperesnek a hatóság hatáskörére, illetőleg

illetékességének hiányára vonatkozó kifogását az elsőfokú bíróság nem tartotta megalapozottnak, az az I. rendű felperes részéről nem került pontosításra, jogszabályi alapját sem jelölte meg, és a jogszabályi rendelkezésekből megállapítható volt, hogy az elsőfokú hatóság rendelkezett az eljárás lefolytatására hatáskörrel és illetékességgel. Utalt arra is, hogy az I. rendű felperes az alapeljárásban, kereseti kérelmében ezt nem kifogásolta, ezért erre a körülményre a megismételt eljárásban a hatáskör hiányát nem alapozhatta.

A megismételt eljárásra vonatkozóan rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a fogyasztóvédelmi hatóságnak a Legfelsőbb Bíróság Kfv.VI.38.181/2010/5. számú ítéletében foglalt új eljárásra kötelezést kell maradéktalanul végrehajtani az ítéletben foglaltak figyelembevételével.

Nem tartotta alaposnak az elsőfokú bíróság a II. rendű felperes kereseti kérelmét a bírság mellőzését, illetve csökkentését illetően tekintettel arra, hogy a rendelkezésre álló iratok alapján aggálymentesen megállapítható volt, hogy az alperes megsértette a Ket. 50.§-ában, valamint 109.§ (4) bekezdésében előírt kötelezettségét, továbbá a bírság mellőzésére irányuló kereseti kérelem a Legfelsőbb Bíróság ítéletében megállapított jogsértésre és arra is figyelemmel, hogy a mérethatár tekintetében a Legfelsőbb Bíróság további bizonyítást írt elő - nem lehetséges. Az alperesi határozat hatályon kívül helyezésére tekintettel a felpereseknek a bírság összegének meghatározása során elvégzett alperesi mérlegelési tevékenység körében előterjesztett kereseti kérelme és az azt alátámasztó hivatkozások felülvizsgálata okafogyottá vált, ezért annak bíróság általi elbírálása szükségtelen volt.

A jogerős ítélet ellen a II. rendű felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet amelyben annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte azon iránymutatással, hogy érdemben bírálja el a

II. rendű felperes kereseti kérelmét. Kifejtette, hogy az elsőfokú hatóság éppen a Kúria kötelezésének megfelelően vizsgálta a Grtv. szerinti méretkorlátozások betartását és megállapította, hogy azokkal kapcsolatban nem állapítható meg a II. rendű felperes I. rendű felperes által állított jogszabálysértése. Az elsőfokú hatóságnak nem állt módjában beszerezni a három évvel korábban kihelyezett eredeti reklámokat, az eljárásban csatolt kópiák pedig csupán grafikai sémák voltak, nem pedig a kérdéses Dunhill reklámok hiteles és méretarányos másolatai. A Legfelsőbb Bíróság kötelezése kifejezetten felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy a grafikai ábra csak akkor használható fel bizonyítékként, ha az valóban méretarányos. A legfelsőbb bírósági ítélet éppen arra kötelezi az elsőfokú hatóságot, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján hozzon döntést a mérethatárok vonatkozásában, tehát bizonyítható a jogsértés. Ha pedig nem bizonyítható, akkor pedig állapítsa meg a jogsértés hiányát. A másodfokú határozat helyesen rögzítette, hogy az elsőfokú hatóság ennek a kötelezésnek maradéktalanul eleget is tett. Hangsúlyozta, hogy az eredeti reklám időközben lecserélésre került és már nem áll rendelkezésre. Tehát a reklám eredeti példányának beszerzése és a megismételt eljárásban elvégzett sikeres helyszíni ellenőrzés bizonyosan nem lett volna lehetséges. Az I. rendű felperes állításával ellentétben sem a II. rendű felperes, sem a reklámozó nem köteles megőrizni az eredeti reklámokat. A megismételt eljárásban az elsőfokú hatóság nem tudott új bizonyítékokat beszerezni, mivel azok három évvel később már nem álltak rendelkezésre. A nem méretarányos reklámtervek alapján történő jogszerűségi vizsgálatra pedig semmilyen eljáró hatóságnak vagy bíróságnak nem lenne semmilyen törvényes alapja és az ellentétes lenne a jóhiszemű eljárás követelményével is. A II. rendű felperes álláspontja szerint az ügy érdeme tekintetében nem lehetséges később sem más megállapításra jutni, mint a Grtv. szerinti mérethatárok betartása, de legkevesebb a nem teljesítés bizonytalansága.

A II. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a felülvizsgálati kérelem tárgyaláson történő elbírálását.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával helytálló jogi következtetést vont le, azzal a Kúria is egyetértett.

Kiemeli a Kúria, hogy a Pp. 270.§ (2) bekezdése és 272.§ (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, a Pp. 275.§ (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben.

Szükségessnek tartja kiemelni a Kúria, hogy a II. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet tekintetében konkrét jogszabálysértést nem jelölt meg. Lényegében állította, hogy a közigazgatási hatóságok a Legfelsőbb Bíróság korábbi ítéletében előírt kötelezésnek eleget téve hozták meg döntésüket, ezért az nem jogszabálysértő. Az eljárás újabb megismétlése – mint ahogy eddig – most sem vezetne eredményre.

Ebből következően a Kúria a felülvizsgálati kérelem tartalmi elemzése alapján végezte el a jogerős ítélet felülvizsgálatát.

Hangsúlyozza a Kúria, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Kfv.VI.38.181/2010/5. számú felülvizsgálati ítéletében konkrét iránymutatást adott az elsőfokú bíróság által előírt megismételt eljárás vonatkozásában, megjelölte a tisztázandó körülményeket, pontosította az elsőfokú bíróság által előírt, a hatóság által elvégzendő eljárási cselekmények körét.

Helyesen állapította meg a jogerős ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság, hogy a közigazgatási hatóságok ezen kötelezésnek a Ket. 109.§ (4) bekezdésének megsértésével nem tettek eleget. Ezen

törvényi rendelkezés egyértelműen azt írja elő, hogy a hatóságot a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása köti, a megismételt eljárás és döntéshozatal során annak megfelelően jár el. Tekintettel arra az igen lényeges körülményre, hogy a perbeli ügyben vizsgált reklámozás egy országos reklámkampány része volt, minden alapot nélkülözött a II. rendű felperes azon állítása, hogy több év elteltével semmiféle lehetősége nincs a hatóságnak a tényállás megfelelő feltárására, a döntéshozatalhoz szükséges bizonyítékok beszerzésére. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra is, hogy többféle út és mód, számos forrás áll a hatóság rendelkezésére ahhoz, hogy a fényképfelvételek méretarányos voltát megállapítsa, illetve a reklámok eredeti méretét meghatározza. Jogszabálysértően jutott az alperes azon következtetésre, hogy a mérethatár vizsgálata utóbb - a már nem fellelhető reklámtáblák hiányában - nem lehetséges.

A perben rendelkezésre álló iratanyag és a Legfelsőbb Bíróság korábbi ítéletének tartalma alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy az alperesi hatóságok eljárása sem a jogszabályi rendelkezéseknek sem a Legfelsőbb Bíróság iránymutatásának nem felelt meg, ezért megalapozottan és jogszerűen döntött az elsőfokú bíróság a határozatok hatályon kívül helyezéséről a Pp. 339.§ (1) bekezdésének megfelelően.

Nyilvánvaló és figyelmen kívül nem hagyható az a körülmény, hogy a II. rendű felperesnek nem áll érdekében a reklámozás körülményeinek tisztázása és pontos rögzítése, ennek ellenére a hatóságnak mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a tényállást a lehető legpontosabban tisztázza és annak alapján állapítsa azt meg, hogy követett-e el a II. rendű felperes jogszabálysértést vagy sem a méretarányosság körében és ennek megfelelően kell döntenie a szankcionálásról. A felülvizsgálati kérelembeli utalással ellentétben nem vélelem felállításáról van szó a jogszabálysértés mellett, hanem konkrét bizonyítást kell az alperesi hatóságoknak lefolytatnia. Ennek alapján juthatnak csak olyan következtetésre,

amely döntésüket megalapozottá és jogszerűvé teszi.

Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő a felülvizsgálati kérelemben megjelölt körben, ezért azt a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban az I. rendű felperesnek és az alperesnek igazolt perköltsége nem merült fel, ezért arról a Kúriának rendelkeznie nem kellett.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viselésére a II. rendű felperes a 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése értelmében köteles.

Budapest, 2014. március 26.

***Dr. Kárpáti Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó s.k.
előadó bíró, Dr. Beniczky dr. Kelemen Gyöngyi s.k. bíró***

A kiadmány hitelül:

tisztviselő